

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	II
กิตติกรรมประกาศ.....	III
สารบัญ	IV
สารบัญตาราง	VII - VIII
สารบัญภาพ	LX - X

บทที่

1	บทนำ	1
1.1	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2	วัตถุประสงค์.....	2
1.3	ขอบเขตการศึกษา.....	2
1.4	ขั้นตอนของการศึกษา.....	2
1.5	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
2	ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
2.1	อาคารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 ตามแบบมาตรฐาน	4
2.2	กฎกระทรวงการออกแบบอาคารเพื่อการอนุรักษ์พลังงาน.....	7
2.2.1	ประเภทและขนาดของอาคาร	7
2.2.2	มาตรฐานและหลักเกณฑ์ในการออกแบบ	8
2.2.3	ระบบกรอบอาคาร	9
2.2.4	ระบบไฟฟ้าแสงสว่าง	11
2.2.5	ระบบปรับอากาศ.....	11
2.2.6	การใช้พลังงานโดยรวมของอาคาร	12
2.2.7	การผ่านเกณฑ์มาตรฐานการออกแบบอาคารเพื่อการอนุรักษ์พลังงาน BEC	13
2.3	โปรแกรม Building Energy Code version 1.0.6 หรือ BEC v.1.0.6.....	14
2.3.1	ฐานข้อมูล (Database).....	14
2.3.2	แบบจำลองอาคาร (Building Model)	14
2.3.3	รายงานผลวิเคราะห์ (Report).....	14

สารบัญ (ต่อ)

2.4	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	16
3	วิธีการดำเนินงาน	20
3.1	ขั้นตอนการศึกษา.....	20
3.1.1	การสำรวจลักษณะทางกายภาพ	20
3.1.2	การสำรวจข้อมูลงานระบบไฟฟ้าแสงสว่างในอาคาร	20
3.1.3	การสำรวจข้อมูลลักษณะการใช้งานของผู้ใช้อาคาร.....	21
3.1.4	การสำรวจข้อมูลการใช้พลังงานในอาคาร	21
3.2	เก็บข้อมูลกายภาพและข้อมูลการใช้พลังงานไฟฟ้า.....	21
3.2.1	รวบรวมข้อมูลของอาคารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 ทางกายภาพ	21
3.2.2	รวบรวมข้อมูลการใช้พลังงานไฟฟ้าของอาคารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษาปทุมธานีเขต 1	21
3.3	ประเมินการใช้พลังงานไฟฟ้าของอาคาร	21
3.3.1	ปริมาณการใช้พลังงานโดยรวมของอาคาร	21
3.3.2	ค่าการถ่ายเทความร้อนรวมของกรอบอาคาร	21
3.3.3	ค่ากำลังไฟฟ้าส่องสว่างสูงสุดของพื้นที่ใช้งาน	22
3.3.4	ประสิทธิภาพของเครื่องปรับอากาศ	22
3.4	ความคลาดเคลื่อนของผลการใช้พลังงานของอาคารที่ได้จากโปรแกรม BEC v.1.0.6 กับค่าการใช้พลังงานที่เกิดขึ้นจริง.....	22
3.4.1	เปรียบเทียบลักษณะความแตกต่างของข้อมูลการใช้งานอาคาร	22
3.4.2	เปรียบเทียบความคลาดเคลื่อนของค่าพลังงานที่จำลอง	22
3.5	สรุปผลการศึกษา.....	22
3.6	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	22
3.6.1	โปรแกรม Building Energy Code version 1.0.6 หรือ BEC v.1.0.6.....	22
3.6.2	ข้อมูลอาคารเบื้องต้น	23
3.6.3	Database ข้อมูลรายละเอียดของวัสดุและอุปกรณ์ต่างๆ.....	23

สารบัญ (ต่อ)

3.6.4	Building Model การจำลองอาคาร	23
3.6.5	Report.....	24
4	ผลการดำเนินงาน	25
4.1	ลักษณะทางกายภาพของอาคาร	26
4.1.1	ที่ตั้งอาคาร	26
4.2	พื้นที่ใช้สอยภายในอาคาร.....	29
4.3	วัสดุประกอบอาคาร.....	33
4.4	ลักษณะการใช้งานและจำนวนผู้ใช้อาคาร.....	33
4.4.1	ลักษณะการใช้งานภายในอาคาร.....	33
4.4.2	จำนวนผู้ใช้อาคาร	34
4.5	ข้อมูลการใช้พลังงานไฟฟ้าในอาคาร.....	34
4.5.1	ปริมาณการใช้พลังงานไฟฟ้าของอาคาร.....	34
4.5.2	ระบบปรับอากาศ.....	35
4.6	ระบบไฟฟ้าแสงสว่าง	37
4.7	อุปกรณ์ไฟฟ้าที่ใช้ในอาคาร.....	42
4.8	ค่าการถ่ายเทความร้อนรวมของกรอบอาคาร	43
4.8.1	คุณสมบัติของวัสดุกรอบอาคาร	43
4.8.2	ค่าสัมประสิทธิ์การบังแดดของแผงบังแดด (SC)	44
4.8.3	อัตราส่วนพื้นที่ของหน้าต่างโปร่งแสงต่อพื้นที่ผนังทั้งหมด (WWR)	46
4.9	ประเมินอาคารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1	48
4.9.1	ค่าการใช้พลังงานโดยรวมของอาคาร	48
4.9.2	ค่าถ่ายเทความร้อนรวมของกรอบอาคาร	49
4.9.3	ค่ากำลังไฟฟ้าส่องสว่างสูงสุดของพื้นที่ใช้งาน	49
4.9.4	ประสิทธิภาพการทำความเย็นของเครื่องปรับอากาศ.....	50
4.9.5	วิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้ค่าพลังงานไฟฟ้าแตกต่าง.....	51

สารบัญ (ต่อ)

5	สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	53
5.1	สรุปผลการวิจัย.....	53
5.2	ข้อเสนอแนะ.....	55
	บรรณานุกรม.....	56
	ภาคผนวก.....	57
	ประวัติผู้วิจัย.....	58

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1	12
4.1	30
4.2	31
4.3	32
4.4	33
4.5	34
4.6	34
4.7	35
4.8	36
4.9	37
4.10	38
4.11	40
4.12	41
4.13	42
4.14	43
4.15	45
4.16	46
4.17	47
4.18	48

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า	
4.19	สัดส่วนการใช้พลังงานไฟฟ้าแต่ละระบบในอาคาร จากการจำลองด้วยโปรแกรม BEC	48
4.20	เปรียบเทียบค่าการถ่ายเทความร้อนรวมของกรอบอาคาร ตามเกณฑ์ในกฎกระทรวง	49
4.21	เปรียบเทียบค่ากำลังไฟฟ้าส่องสว่างสูงสุดตามเกณฑ์ในกฎกระทรวง	49
4.22	เปรียบเทียบสัมประสิทธิ์สมรรถนะของเครื่องปรับอากาศ	50
4.23	สรุปการประเมินอาคารสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1	50
4.24	สรุปค่าพลังงานที่ใช้จริงกับค่าพลังงานจากโปรแกรม BEC V.1.0.6 อาคารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1	51

สารบัญภาพ

		หน้า
รูปที่ 2.1	อาคารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1	5
รูปที่ 2.2	อาคารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1	5
รูปที่ 2.3	แสดงแปลนชั้น 1 อาคารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1	6
รูปที่ 2.4	แสดงการแบ่งกลุ่มประเภทของอาคาร	7
รูปที่ 2.5	แสดงเกณฑ์ประสิทธิภาพพลังงานขั้นต่ำ	8
รูปที่ 2.6	แสดงการผ่านเกณฑ์มาตรฐานการออกแบบ BEC	13
รูปที่ 2.7	แสดงหน้าหลักของโปรแกรม	15
รูปที่ 2.8	แสดงโครงสร้างของโปรแกรม BEC v.1.0.6	15
รูปที่ 4.1	อาคารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1	25
รูปที่ 4.2	สภาพแวดล้อมภายนอกอาคารสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงราย	26
รูปที่ 4.3	แสดงผังบริเวณอาคารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1	27
รูปที่ 4.4	แสดงตำแหน่งอาคารจากแผนที่ใน Google Map	28
รูปที่ 4.5	แสดงผังอาคารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 ชั้น 1	29
รูปที่ 4.6	แสดงผังอาคารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 ชั้น 2	31
รูปที่ 4.7	แสดงผังอาคารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 ชั้น 3	32
รูปที่ 4.8	เครื่องปรับอากาศที่ใช้ภายในอาคารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานีเขต 1	35
รูปที่ 4.9	ลักษณะดวงโคมและหลอดไฟภายในอาคารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1	37
รูปที่ 4.10	แสดงผังไฟฟ้าแสงสว่างภายในอาคาร ชั้น 1	38
รูปที่ 4.11	แสดงผังไฟฟ้าแสงสว่างภายในอาคาร ชั้น 2	39

สารบัญภาพ (ต่อ)

		หน้า
รูปที่ 4.12	แสดงผังไฟฟ้าแสงสว่างภายในอาคาร ชั้น 3	41
รูปที่ 4.13	แสดงลักษณะ และขนาดของแผงบังแดดคอนกรีตแนวตั้งและ แนวนอน	44
รูปที่ 4.14	แผงบังแดดคอนกรีตภายนอกของอาคารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต	45